۳۶۶۲۹
شماره ت۶۳۵۷۲هـ
تاریخ .....
۱۴۰۴/۲/۳۱

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری- وزارت آموزش و پرورش
وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی- وزارت اطلاعات - وزارت جهاد کشاورزی
سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان اداری و استخدامی کشور
سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران- ستاد کل نیروهای مسلح
دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی - دبیرخانه شورای عالی فضای مجازی
صندوق نوآوری و شکوفایی

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۲۴ به پیشنهاد معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، سند ستاد توسعه فناوری و کاربرد هوش مصنوعی را به شرح زیر تصویب کرد:

سند ستاد توسعه فناوری و کاربرد هوش مصنوعی

مقدمه:

نقش فناوری‌های نوظهور در ارتقای جایگاه کشور در صحنه جهانی و تقویت مزیت رقابتی آن در حوزه‌های گوناگون غیرقابل انکار است. فناوری هوش مصنوعی به عنوان یک فناوری نوظهور که توانایی تغییر معادلات رقابت در عرصه جهانی را دارد، در دهه اخیر به یکی از حوزه‌های اولویت‌دار کشورهای پیشرو در سیاستگذاری علم، فناوری و نوآوری تبدیل شده است. این فناوری تحول‌آفرین از یکسو فرصتی برای کاهش شکاف فناورانه، نوآورانه و ارتقای توانمندی‌های دانشی و فناورانه کشورها محسوب شده و از سوی دیگر می‌تواند تهدیدی برای عقب افتادگی کشورهایی که فعالانه در این عرصه فعالیت نداشته باشند تلقی گردد.

با توجه به تأثیر غیرقابل انکار این فناوری در بخش‌های مختلف اقتصادی، صنعتی، فرهنگی و اجتماعی، هر یک از دستگاه‌های اجرایی مسئول برنامه‌های ویژه‌ای برای بکارگیری و توسعه این فناوری خواهند بود. در صورت عدم برنامه‌ریزی متمرکز، این مسئله می‌تواند به موازی‌کاری و هدر رفت منابع کشور در این حوزه منجر شود. این دو موضوع یعنی اهمیت دستیابی به لایه‌های عمیق فناوری هوش مصنوعی و ایجاد انسجام سیاستی در کشور، ضرورت وجود ستادی فرادستگاهی جهت سیاستگذاری، هماهنگی، ارتقای حکمرانی و توسعه کاربردهای هوش مصنوعی را نشان می‌دهد.

www.dotic.ir

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

شماره ۳۶۶۲۹ ات ۶۳۵۷۲هـ

تاریخ ۱۴۰۲/۲۲/۰۴۰۱

ماده ۱- چشم‌انداز

به منظور دستیابی به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی و (۱۰) کشور برتر دنیا در حوزه هوش مصنوعی با تأکید برگسترش فعالیت کسب و کارهای مرتبط، توسعه سرمایه‌گذاری در این حوزه، افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی برهوش مصنوعی در تولید ناخالص داخلی و توسعه صادرات آن، ستاد توسعه فناوری و کاربرد هوش مصنوعی که در این سند به اختصار «ستاد» نامیده می‌شود، تشکیل می‌گردد.

ماده ۲- مأموریت ستاد

ستاد در تعامل با کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و نیز بخش خصوصی، به عنوان یک نهاد هماهنگ‌کننده، تسهیل‌گر و حمایت‌کننده، از تمام ظرفیت‌های کشور برای ارتقای بنیان‌های دانشی، توسعه سرمایه انسانی، تجهیز زیرساخت‌های موردنیاز، رفع موانع فعالیت کسب و کارهای مرتبط، تشویق و تسهیل نوآوری و خلق ارزش افزوده و توسعه کاربست هوش مصنوعی در کشور بهره می‌گیرد.

ستاد در راستای ارتقای جایگاه جهانی کشور در حوزه هوش مصنوعی، نسبت به توسعه همکارهای بین‌المللی در سطوح مختلف علمی، فناورانه، نوآوری و خلق ارزش افزوده، تسهیل جذب سرمایه‌گذاری خارجی و توسعه و تشویق صادرات محصولات مربوطه، اقدام می‌نماید.

ماده ۳- اهداف کلان ستاد

۱- توسعه کاربست فناوری هوش مصنوعی به ویژه در حوزه فناوری‌های راهبردی و حل مسائل اولویت‌دار.

۲ - ارتقای فرایندهای تولید، نگهداری، امنیت و تاب‌آوری داده و تسهیل دسترسی و تبادل داده‌ها و کلان داده‌ها.

۳- توسعه زیرساخت‌های پردازشی و فنی و زمینه‌سازی برای اشتراک‌گذاری و تجمیع ظرفیت‌های پراکنده پردازشی.

۴- ارتقای سطح دانش، توانمندی و مهارت‌های تخصصی سرمایه انسانی و تسهیل فرایندهای جذب، بکارگیری و آموزش.

۵- تسهیل و حمایت از فعالیت کسب و کارهای دانش‌بنیان و افزایش سهم بازار محصولات و خدمات حوزه هوش مصنوعی و تشویق صادرات و سرمایه‌گذاری خارجی در این حوزه.

www.dotic.ir

۶- فرهنگ‌سازی و ارتقای سواد عمومی و زمینه‌سازی برای استفاده مسئولانه و ایمن از فناوری هوش مصنوعی.

۷- پایش و زمینه‌سازی برای تحقق شاخص‌های مورد تأکید در سند ملی هوش مصنوعی جمهوری اسلامی ایران مصوب۱۴۰۳ (مصوبه جلسه ۴۸۳ شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی).

ماده ۴- راهبردها و اقدامات ستاد

۴-۱- ارتقای دسترسی به داده و تبادل داده‌ها

۴-۱-۱- کمک به ایجاد بستری مناسب جهت دسترسی به داده‌های دولتی و عمومی مورد نیاز برای آموزش، آزمون و توسعه محصولات و خدمات حوزه هوش مصنوعی مبتنی بر تقاضای شرکت‌ها و سکو (پلتفرم)های مرتبط و تدوین و پیشنهاد ضوابط بکارگیری داده‌های دولتی، عمومی و خصوصی توسط شرکت‌های فعال در حوزه هوش مصنوعی.

۴-۱-۲- کمک به راه‌اندازی بازارگاه ملی هوش مصنوعی با هدف عرضه داده‌های بخش عمومی برای استفاده کسب و کارهای هوش مصنوعی و کمک به عرضه محصولات و ابزارهای تأیید شده هوش مصنوعی جهت استفاده در دستگاه‌های اجرایی.

۴-۱-۳- تدوین و تصویب برنامه توسعه زیرساخت‌های پایه هوش مصنوعی به منظور تولید، نگهداری، امنیت و تاب‌آوری داده و کلان‌داده به‌ویژه سخت‌افزارهای تخصصی هوش مصنوعی.

۴-۱-۴- کمک به تدوین ضوابط مربوط به امنیت داده‌های شخصی و حفظ حریم خصوصی.

۴-۲- توسعه زیرساخت‌های پردازشی و فنی

۴-۲-۱- انجام اقدامات زیر با رویکرد جذب سرمایه بخش خصوصی:

۱- تسهیل پایش و اعلام ظرفیت و نیازمندی‌های کشور در حوزه پردازشی هوش مصنوعی

۲- تدوین دستورالعمل حمایت و نحوه اشتراک‌گذاری و تجمیع ظرفیت‌های پراکنده پردازشی در کشور.

۳- فراهم نمودن زمینه جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در زمینه تأمین تجهیزات پردازشی مورد نیاز کشور.

۴- تدوین و تصویب دستورالعمل نحوه اعطای یارانه خدمات پردازشی در طرح‌های راهبردی با اولویت ملی برای محققین، پژوهشگران، شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور.

۴-۲-۲- تسهیل تأمین تجهیزات، پردازنده‌ها و سخت‌افزارهای اختصاصی هوش مصنوعی که امکان تولید آن در کشور وجود ندارد.

www.dotic.ir

۴-۳- ارتقای توان و مهارت سرمایه انسانی

۴-۳-۱- پیشنهاد ایجاد رشته‌های تخصصی مورد نیاز در زمینه هوش مصنوعی و فراهم نمودن زمینه جذب دانشجویان در این رشته‌ها به ویژه در دوره تحصیلات تکمیلی به مراجع ذی‌صلاح.

۴-۳-۲- فراهم نمودن زمینه جذب، تعامل و بکارگیری دانش آموختگان ایرانی خارج از کشور در حوزه هوش مصنوعی.

۴-۳-۳- فراهم نمودن زمینه شناسایی و به اشتراک‌گذاری زیرساخت‌های آزمایشگاهی مرتبط با هوش مصنوعی و تسهیل استفاده از ظرفیت آنها برای محققین، پژوهشگران و شرکت‌های دانش بنیان و فناور.

۴-۳-۴- کمک به برگزاری دوره‌های آموزشی- مهارتی تخصصی در حوزه هوش مصنوعی.

۴-۴- افزایش سهم بازار محصولات/خدمات هوش مصنوعی

۴-۴-۱- حمایت از راه‌اندازی و تجهیز آزمایشگاه ملی مرجع در حوزه هوش مصنوعی.

۴-۴-۲- شناسایی فرصت‌ها، مزایا، نقاط ضعف و خلأهای فناورانه زیست بوم هوش مصنوعی کشور.

۴-۴-۳- کمک به اجرای طرح‌های ملی اولویت‌دار و پیشران حوزه هوش مصنوعی کشور.

۴-۴-۴- هماهنگی و راهبری در اعلام سالانه ظرفیت‌های داخلی تولید محصولات/خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی با تأکید بر شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور به منظور جهت‌دهی به تقاضای دولتی، عمومی و خصوصی برای استفاده هرچه بیشتر از محصولات/خدمات هوش مصنوعی تولید داخل و تشویق به خرید از فهرست معتبر محصولات دانش‌بنیان داخلی.

۴-۴-۵- ایجاد هماهنگی و راهبری انجام اقدامات زیر به منظور ارتقای تعامل و شبکه‌سازی‌های بین‌المللی در حوزه هوش مصنوعی:

۱- حمایت از ایجاد و توسعه واسطه‌های بازرگانی خصوصی از جمله شرکت‌های مدیریت صادرات، مشارکت (کنسرسیوم)های صادراتی، پایگاه‌ها و پایانه‌های صادراتی و خوشه‌های صادرات‌گرا در حوزه هوش مصنوعی.

۲- حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در نمایشگاه‌های معتبر خارجی و نیز حمایت از برگزاری نمایشگاه‌های داخلی در حوزه هوش مصنوعی.

۳- حمایت از صادرات محصولات دانش‌بنیان در حوزه هوش مصنوعی .

www.dotic.ir

۴- حمایت از ایجاد مراکز و آزمایشگاه‌های مشترک با کشورهای هدف در زمینه هوش مصنوعی و تسهیل ارتباطات سریع و امن از طریق شبکه‌های مخابراتی و زیرساخت‌های محاسباتی پیشرفته.

۴-۴-۶- حمایت از طرح‌های مشترک میان دانشگاه‌های داخلی و بین‌المللی در حوزه تحقیق و توسعه هوش مصنوعی.

۴-۴-۷- تدوین استانداردهای مربوط به مالکیت، تولید، نگهداری، تبادل و به‌اشتراک‌گذاری داده و همچنین ایمنی و امنیت سیستم(سامانه)ها و خدمات حوزه هوش مصنوعی برای تصویب در مراجع ذی‌صلاح.

۴-۴-۸- کمک به تدوین معیارها، استانداردها، اصول کلی و شرایط عمومی قراردادهای مربوط به طرح(پروژه)های ملی هوش مصنوعی در قالب نظام فنی اجرایی کشور و مشارکت در طراحی طرح(پروژه)های ملی هوش مصنوعی.

۴-۴-۹- کمک به تدوین دستورالعمل‌ها، ضوابط و معیارهای تأیید صلاحیت پیمانکاران، ناظران و مشاوران در حوزه هوش مصنوعی و پیگیری تصویب در مراجع ذی‌صلاح.

۴-۵- ارتقای پایداری و افزایش قابلیت اعتماد هوش مصنوعی در ابعاد فرهنگی، اجتماعی و امنیتی

۴-۵-۱- حمایت از تولید محتوای رسانه‌ای مرتبط با معرفی ظرفیت‌ها و فرصت‌های هوش مصنوعی و ارائه آموزش‌های عمومی این حوزه و تبیین آثار و تبعات اجتماعی و اخلاقی هوش مصنوعی و حمایت از ترویج، فرهنگ‌سازی و ارتقای سواد عمومی به‌منظور گسترش استفاده صحیح از فناوری هوش مصنوعی در صنعت، دولت و جامعه متناسب با فرهنگ اسلامی- ایرانی.

۴-۵-۲- کمک به طراحی برنامه‌های آموزشی و ترویجی مناسب در حوزه هوش مصنوعی در مدارس سراسر کشور با هدف ترویج استفاده صحیح از دستاوردها و کاربردهای حوزه هوش مصنوعی.

۴-۵-۳- حمایت از برگزاری رویدادها، مسابقات، همایش‌ها، کارگاه‌ها و نشست‌های علمی و ترویجی با هدف آگاه‌سازی و ارتقای سطح دانش عمومی و همچنین توانمندسازی مدیران بخش عمومی نسبت به اهمیت، ملزومات، کاربردها و چشم‌انداز آینده هوش مصنوعی.

۴-۵-۴- کمک به ایجاد محیط آزمون تنظیم‌گری (سندباکس) تخصصی حوزه هوش مصنوعی با هدف مدیریت، نظارت و هدایت استفاده مسئولانه و ایمن از فناوری‌های هوش مصنوعی به منظور ایجاد تعادل میان نوآوری، توسعه و ملاحظات اخلاقی و اجتماعی این فناوری.

www.dotic.ir

ماده ۵- ساختار

۵-۱- ستاد

به منظور سیاستگذاری، هماهنگی و نظارت کلان بر تحقق اهداف این سند، ستاد با ترکیب زیر تشکیل و جلسات آن حداقل هر سه ماه یک بار برگزار می‌شود:

۱- رئیس‌جمهور و یا معاون اول رئیس‌جمهور (رئیس).

۲- معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور(دبیر).

۳- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

۴- وزیر آموزش و پرورش.

۵- وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات.

۶- وزیر صنعت، معدن و تجارت.

۷- وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

۸- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۹- وزیر اطلاعات.

۱۰- وزیر جهاد کشاورزی.

۱۱- رئیس ستاد کل نیروهای مسلح یا معاون وی.

۱۲- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور.

۱۳- رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور.

۱۴- رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران.

۱۵- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۱۶- دبیر شورای عالی فضای مجازی.

۱۷- رئیس هیئت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی.

۱۸- چهار نفر از متخصصان علمی و صنعتی حوزه هوش مصنوعی به‌عنوان اعضای حقیقی که به پیشنهاد دبیر ستاد و با حکم رئیس ستاد از بین دانشگاهیان، فناوران، انجمن‌های علمی مرتبط و تشکل‌های صنعتی بخش خصوصی، برای مدت چهار سال تعیین می‌شوند.

تبصره ۱- دبیرخانه ستاد در معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور مستقر است و ساختار و پست‌های مورد نیاز از محل ظرفیت‌های این معاونت تأمین می‌شود.

www.dotic.ir

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

شماره ۳۶۶۲۹ /ت۶۳۵۷۲هـ

تاریخ ۱۴۰۴/۲/۳۱

تصویب‌نامه هیئت وزیران

تبصره ۲- رئیس دبیرخانه ستاد به پیشنهاد دبیر ستاد و با حکم معاون اول رئیس جمهور منصوب می‌شود و وظایف اجرایی ستاد را در چهارچوب این سند به عهده دارد.

تبصره ۳- جلسات ستاد با حضور بیش از نیمی از اعضا رسمیت می‌یابد. مصوبات این ستاد برای تمامی دستگاه‌های اجرایی الزام‌آور است.

تبصره ۴- شیوه‌نامه رسیدگی به موضوعات در ستاد با پیشنهاد دبیرخانه به تصویب ستاد می‌رسد.

تبصره ۵- دبیرخانه ستاد موظف است گزارش عملکرد ستاد را در مقاطع زمانی شش‌ماهه به هیئت‌وزیران ارائه نماید.

۵-۲- وظایف دبیرخانه ستاد

۵-۲-۱- پیشنهاد روزآمدسازی سند بر اساس تحولات ملی و بین‌المللی در حوزه هوش مصنوعی جهت ارائه به ستاد و تصویب در هیئت وزیران.

۵-۲-۲- تدوین نقشه راه فعالیت‌های ستاد و ارائه آن به ستاد.

۵-۲-۳- تدوین برنامه‌های اجرایی در چهارچوب این سند.

۵-۲-۴- بررسی و تأیید برنامه‌های عملیاتی هوش مصنوعی دستگاه‌های اجرایی در چارچوب مصوبات ستاد و برنامه ملی توسعه هوش مصنوعی و ارزیابی و پایش عملکرد دستگاه‌های اجرایی.

۵-۲-۵- تهیه، تدوین و پیشنهاد مقررات، ضوابط و لوایح مرتبط با هوش مصنوعی به مراجع ذی‌ربط و پیشنهاد اصلاح و به‌روزرسانی قوانین و مقررات مرتبط.

۵-۲-۶- شناسایی رویه‌ها و مقررات مانع توسعه هوش مصنوعی و ارائه پیشنهاد اصلاح و رفع موانع و پیگیری آن‌ها در مراجع ذی‌صلاح.

محمدرضا عارف

معاون اول رئیس‌جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت. (۱۹۸۹۶۳۳۰)

www.dotic.ir